

Martin Jemelka (Vysoká škola báňská-Technická univerzita Ostrava):

Ottmuth (Otmět): německá výspa batismu? / Ottmuth (Otmět): A German Enclave of Batism?

Konferenční příspěvek, vycházející z excerpty archiválií uložených ve zlínské pobočce Moravského zemského archivu v Brně (oddíl Zahraniční společnosti) a v polském Státním archivu v Opole, je věnován pionýrskému kroku v dějinách Baťova koncernu, jímž bylo založení dceřinné akciové společnosti Deutsche Schuh A.G. Bata (1929), resp. továrny (1930) a továrního sídliště (1931) v Ottmuthu (Otmětu) v německém, dnes polském Horním Slezsku. Tovární a obytný komplex na německém území v Horním Slezsku se totiž stal průkopníkem exportu kapitálu, knowhow a podnikatelského étosu, tedy fenoménu, který ve třicátých letech 20. století ovládl zahraniční exportní politiku Baťova koncernu. Primárně z chronologické perspektivy koncipovaný příspěvek je věnován vzniku společnosti, továrny a továrního sídliště, jejich vývoji v letech 1929–1945, ale neopomenuto bude i období po skončení druhé světové války s přesahem do současnosti. Vedle stručné charakteristiky ekonomického, sociálního a prostorového vývoje lokality budou akcentována témata civilizačního přínosu společnosti v regionu, postavení společnosti v nacionálně-socialistickém systému hospodářství anebo československo-německých vztahů, resp. interakcí zlínského koncernového centra a otmětské dceřinné společnosti, a to až do konce druhé světové války. Závěr konferenčního příspěvku je věnován programovému přihlášení se k tematickým okruhům, které je třeba v budoucím výzkumu sledovat, a to i z perspektivy sociologicko-antropologické.

PhDr. Martin Jemelka, Ph.D. (*1979 Ostrava)

Absolvent Filozofické fakulty Ostravské univerzity v Ostravě, na níž vystudoval historii a posléze v doktorském studiu hospodářské a sociální dějiny. Během interního doktorského studia přednášel na Filozofické fakultě Ostravské univerzity v Ostravě dějiny dvacátého století a dějiny 1. a 2. ČSR. Od podzimu 2006 je odborným asistentem katedry společenských věd Vysoké školy báňské-Technické univerzity v Ostravě, na níž přednáší filozofii, etiku a etiku vědy. Současně působí jako samostatný vědecký pracovník Centra pro hospodářské a sociální dějiny Ostravské univerzity v Ostravě a jako odborný asistent Fakulty veřejných politik Slezské univerzity v Opavě. Dlouhodobě se zabývá sociálními a náboženskými dějinami devatenáctého a dvacátého století, kulturními a regionálními dějinami, dějinami každodennosti, historickou demografií, dějinami hudby a religionistikou. S ohlasem publikoval řadu studií v domácích časopisech a sbornících, je přispěvatelem Biografického slovníku Slezska a Severní Moravy a veřejnosti se představil jako autor knih Na kolonii (VŠB-TU Ostrava, 2007), Z havířských kolonií (Repronis, 2008), Na Šalomouně (Centrum pro HSD, Ostravská univerzita v Ostravě, 2008; Cena Josefa Pekaře 2009) a Lidé z kolonií vyprávějí své dějiny (Centrum pro HSD, Ostravská univerzita v Ostravě a Repronis, 2009), resp. spoluautor publikace Hornické kolonie Ostravy (Klub přátel hornického muzea, Ostrava 2009).